

Geodetické základy

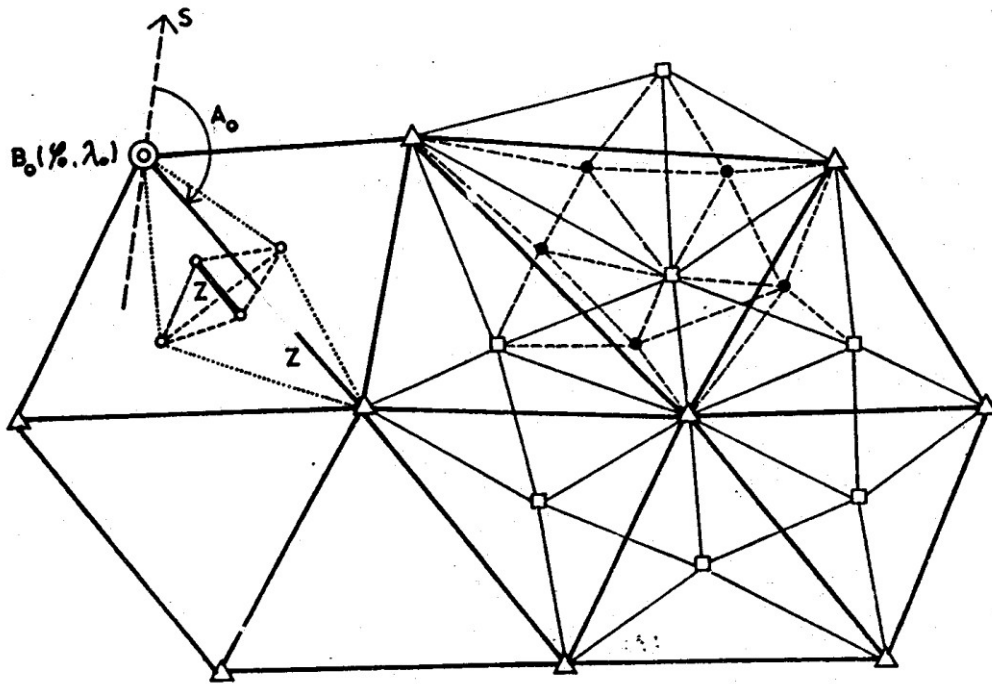
Bodová pole / geodetické sítě

- Polohové bodová pole – základní a podrobné
- Výškové bodová pole – základní a podrobné
- Tíhové bodová pole – základní a podrobné

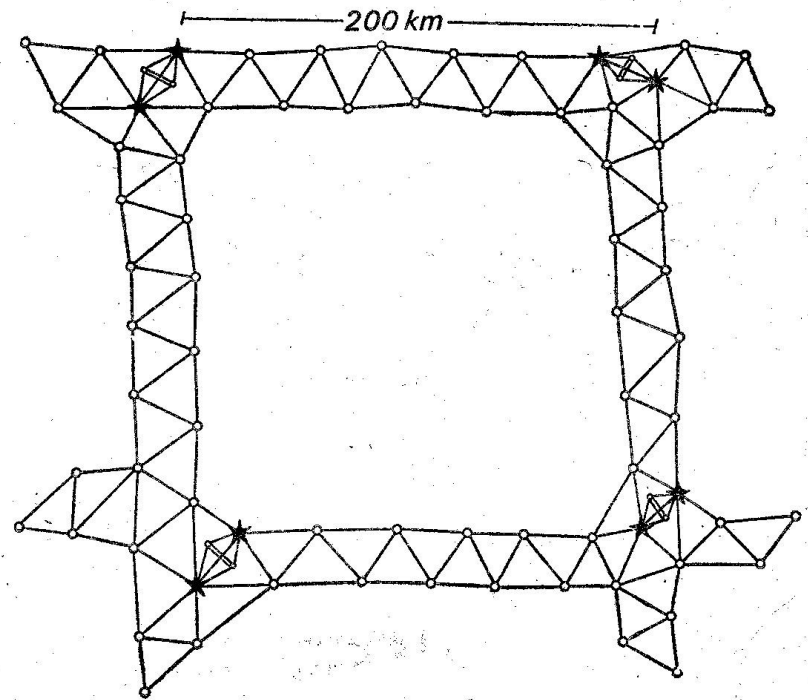
- Prostorové (družicové) sítě

Trigonometrické sítě

- plošné sítě

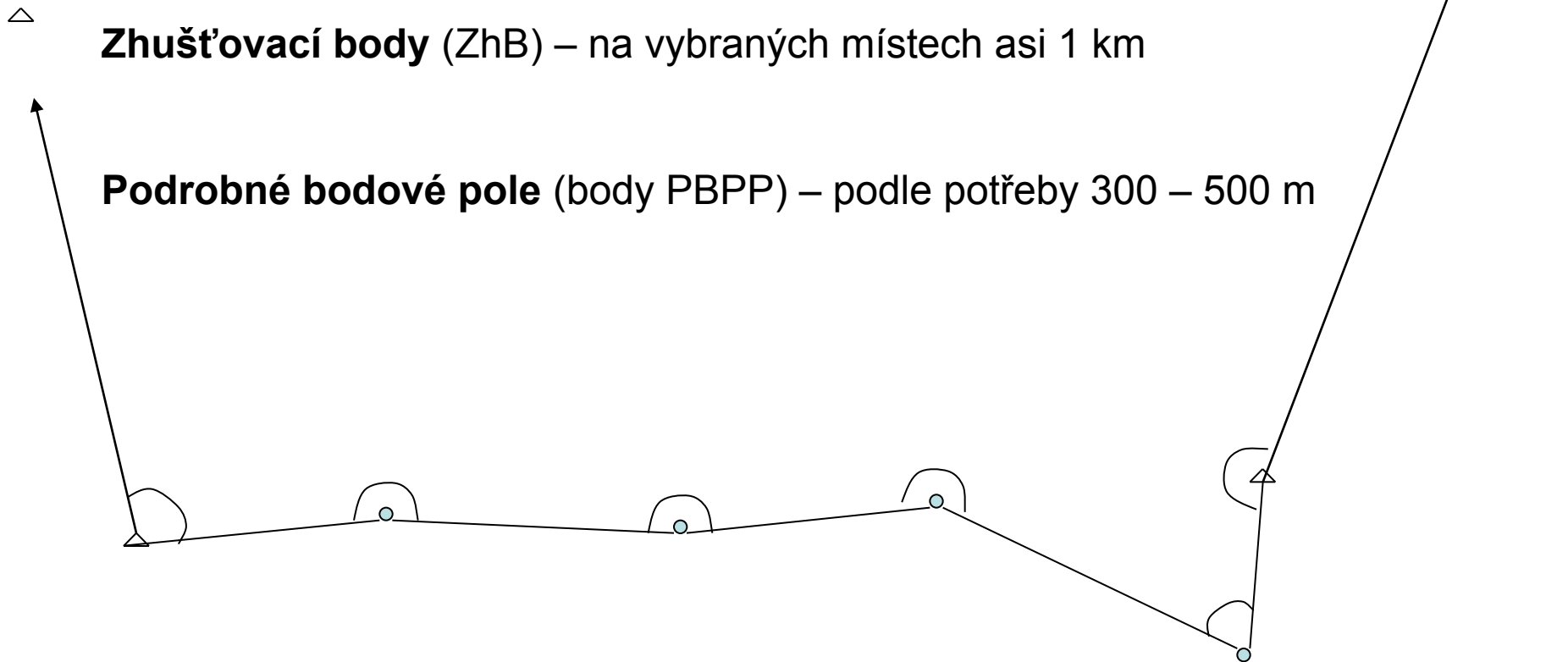
- trojúhelníkové řetězce

Základní bodové pole (ZBP) – trigonometrické sítě I. až V. řádu
I. řád 25 km, II. řád 13 km, III. řád 7 km, IV. řád 4 km, V. řád 1,5-2 km

Zhušťovací body (ZhB) – na vybraných místech asi 1 km

Podrobné bodové pole (body PBPP) – podle potřeby 300 – 500 m

Metody budování PBPP: Protínání, polygonové pořady

Snellius 1615, první triangulace

<http://www.vermessungsgeschichte.de/sammlung.htm>

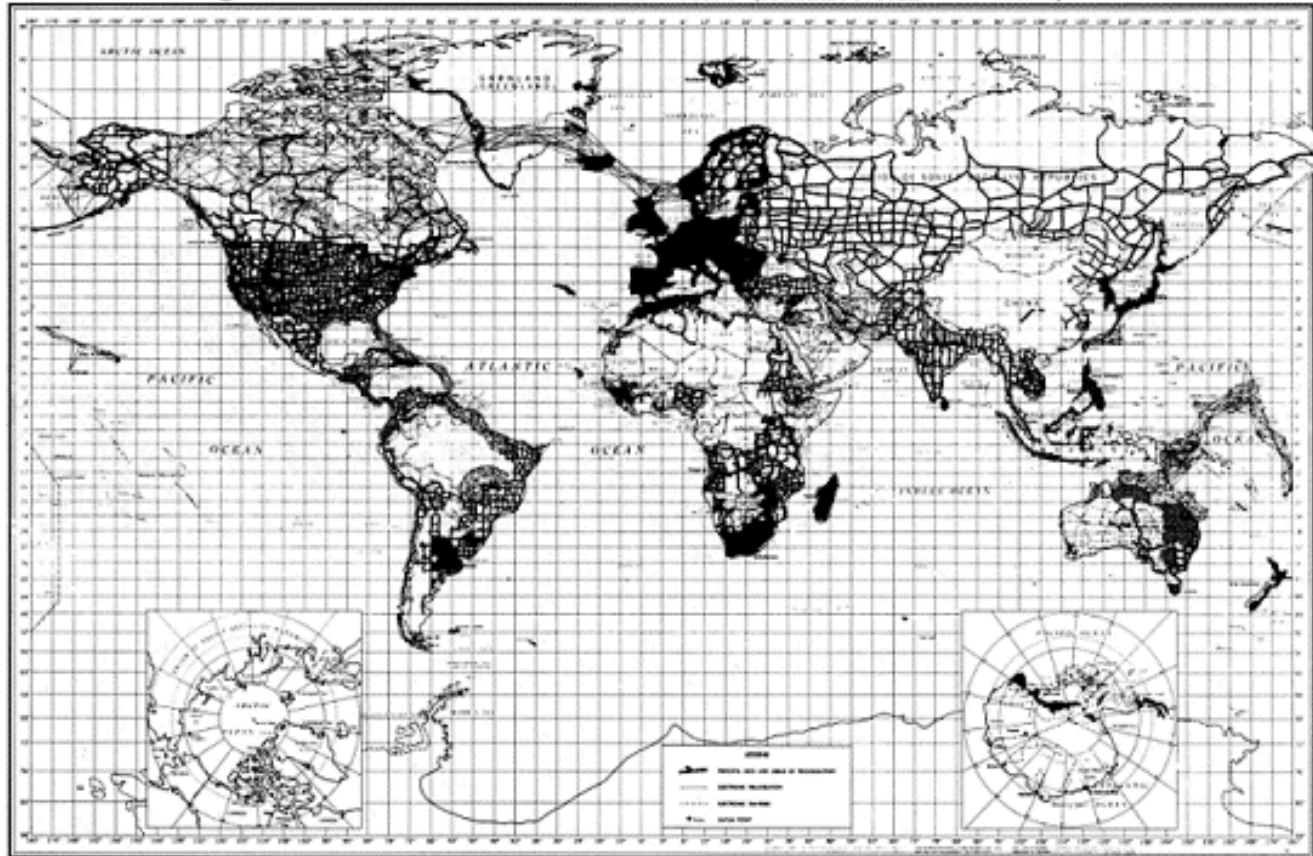
Struve geodetic arc– Unesco

1816 – 1855 , 10 zemí, 2 820 km
258 trojúhelníků, 256 bodů

http://www.ajaloomuseum.ut.ee/vebook/pages/8_4.html

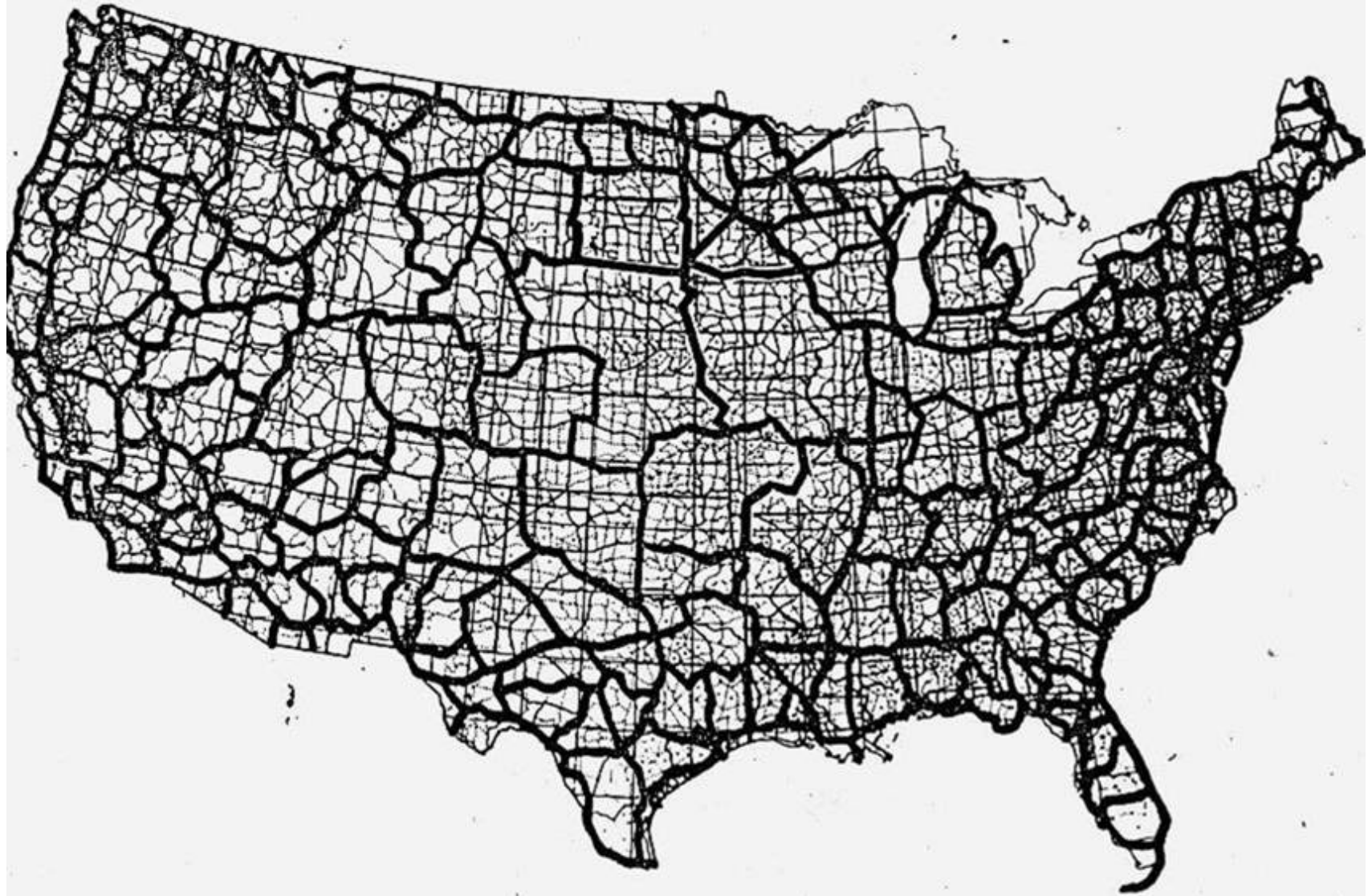
FUNDAMENTAL GEODETIC NETWORKS (HORIZONTAL CONTROL)

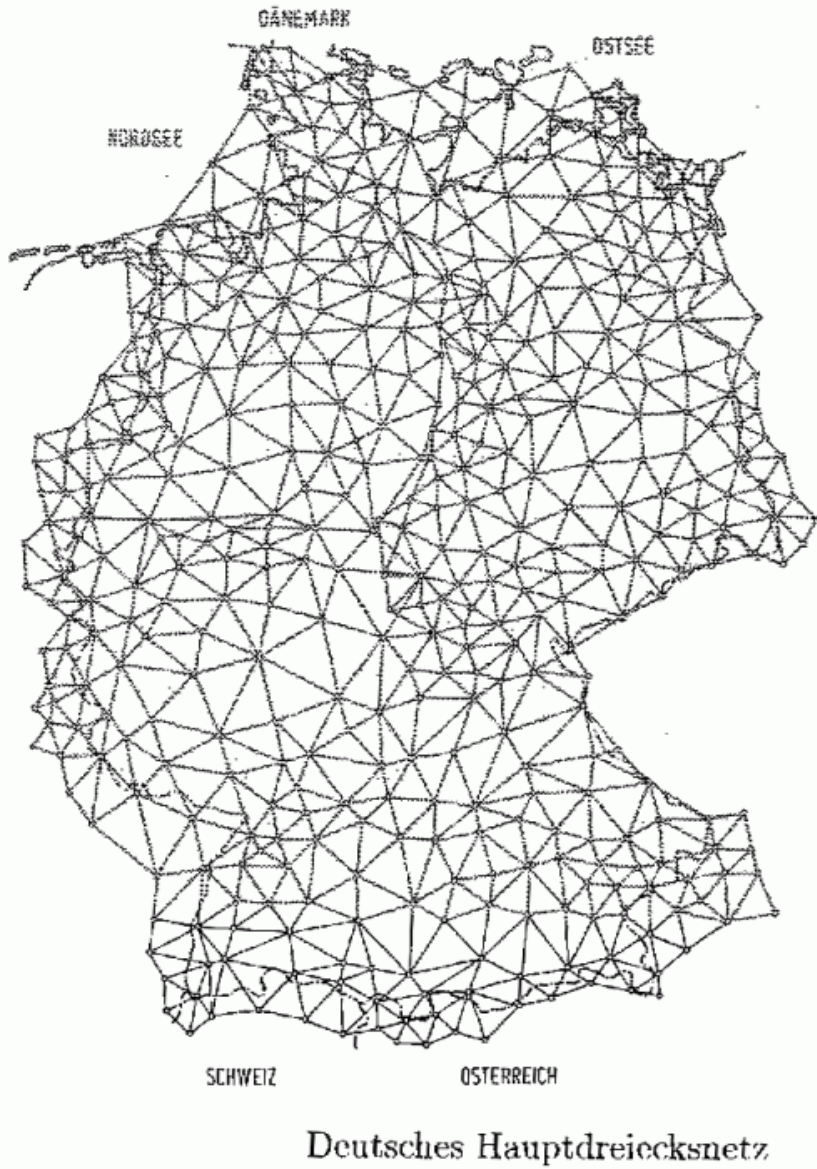

Fundamental Geodetic Networks Horizontal Control

Figure 9

NAVD 88 NEW ADJUSTMENT PROJECT

<http://www.vermessungsseiten.de/vermessungstechniker/bezsyst.htm>

http://www.gsd.harvard.edu/pbcote/courses/gsd6322/2012/measuring_the_land/

www.geod.nrcan.gc.ca

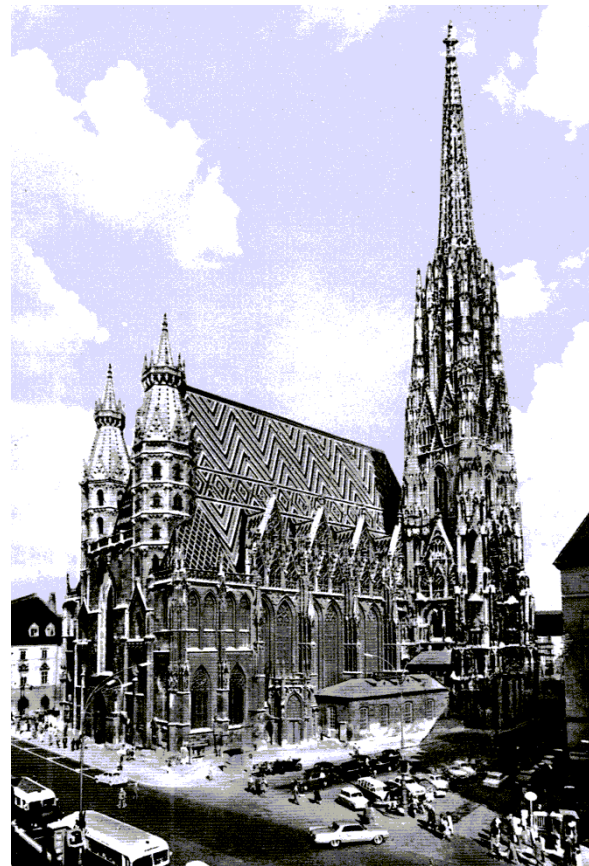
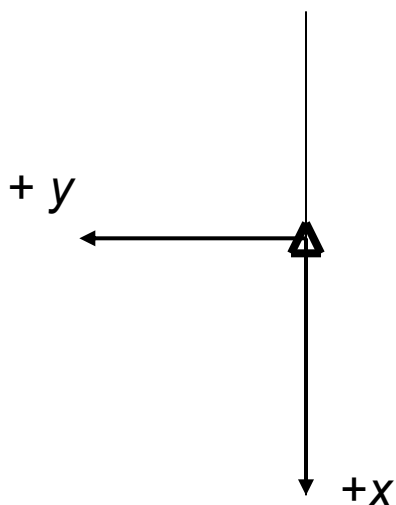
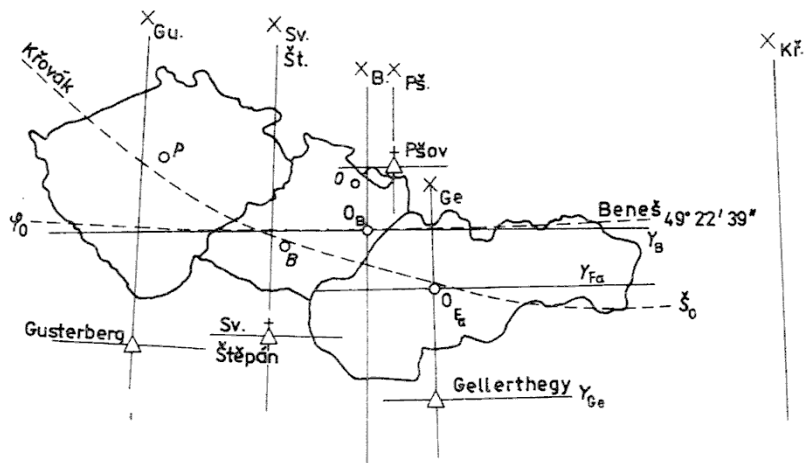
Trigonometrické sítě na našem území

- První triangulace (Liesganigovo stupňové měření): 1759-1768
- Katastrální triangulace (sít' stabilního katastru): 1821-1864
Rakousko 1807- , Slovensko 1853-1864
- Vojenská sít' (sít' VZÚ ve Vídni): 1862-1898
v rámci středoevropského stupňového měření
- Jednotná trigonometrická sít' katastrální: 1920-1957
ČsJTS, S-JTSK
- Astronomicko-geodetická sít' (ČsAGS, JAGS) 1931-1957

- Družicové sítě (prostorové sítě) 1991 -

Rovinné souřadnicové systémy

- **souřadnicové systémy Stablního katastru** (Gusterberg, Svatý Štěpán, Gellerthégy)
kartografické zobrazení Cassini-Soldnerovo (poledníkové pásy), 1817, Zachův elipsoid

Kostel Sv. Štěpána ve Vídni

- Souřadnicový systém jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK),
kartografické zobrazení - konformní kuželové v obecné poloze (Křovákovo),
Besselův elipsoid

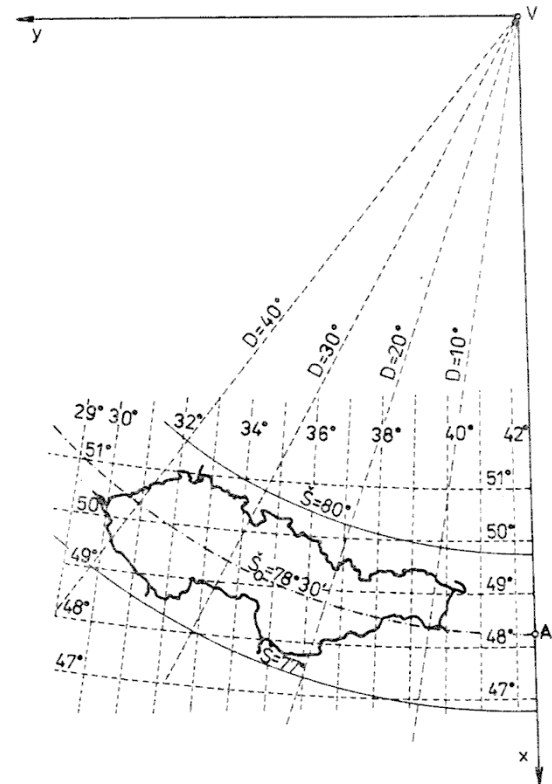
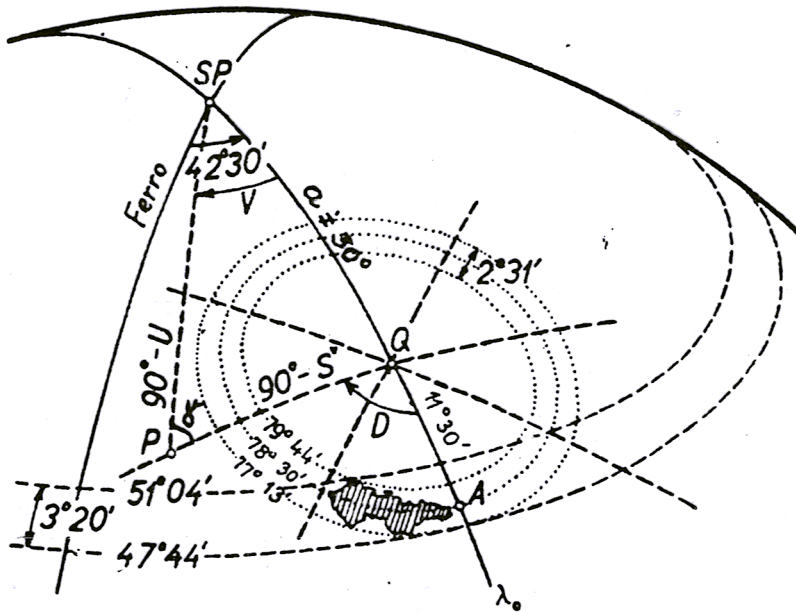
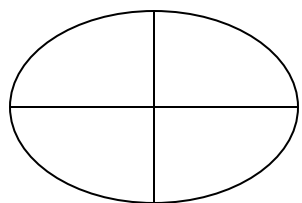
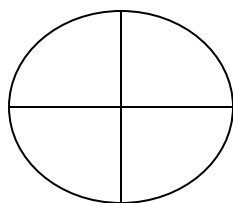

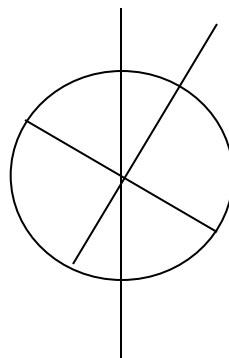
Schéma převodu zeměpisných souřadnic na rovinné souřadnice Křovákovo zobrazení

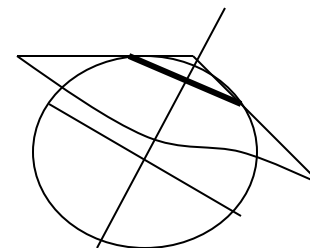
geodetické
zeměpisné
souřadnice

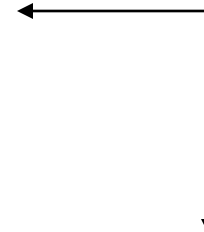
sférické
zeměpisné
souřadnice

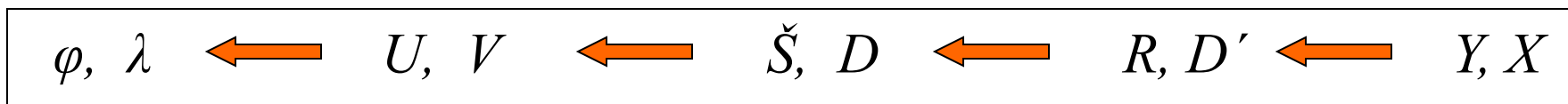
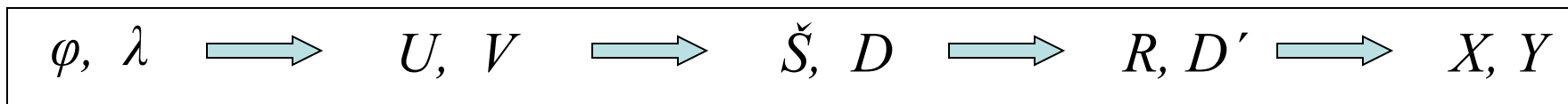
kartografické
souřadnice

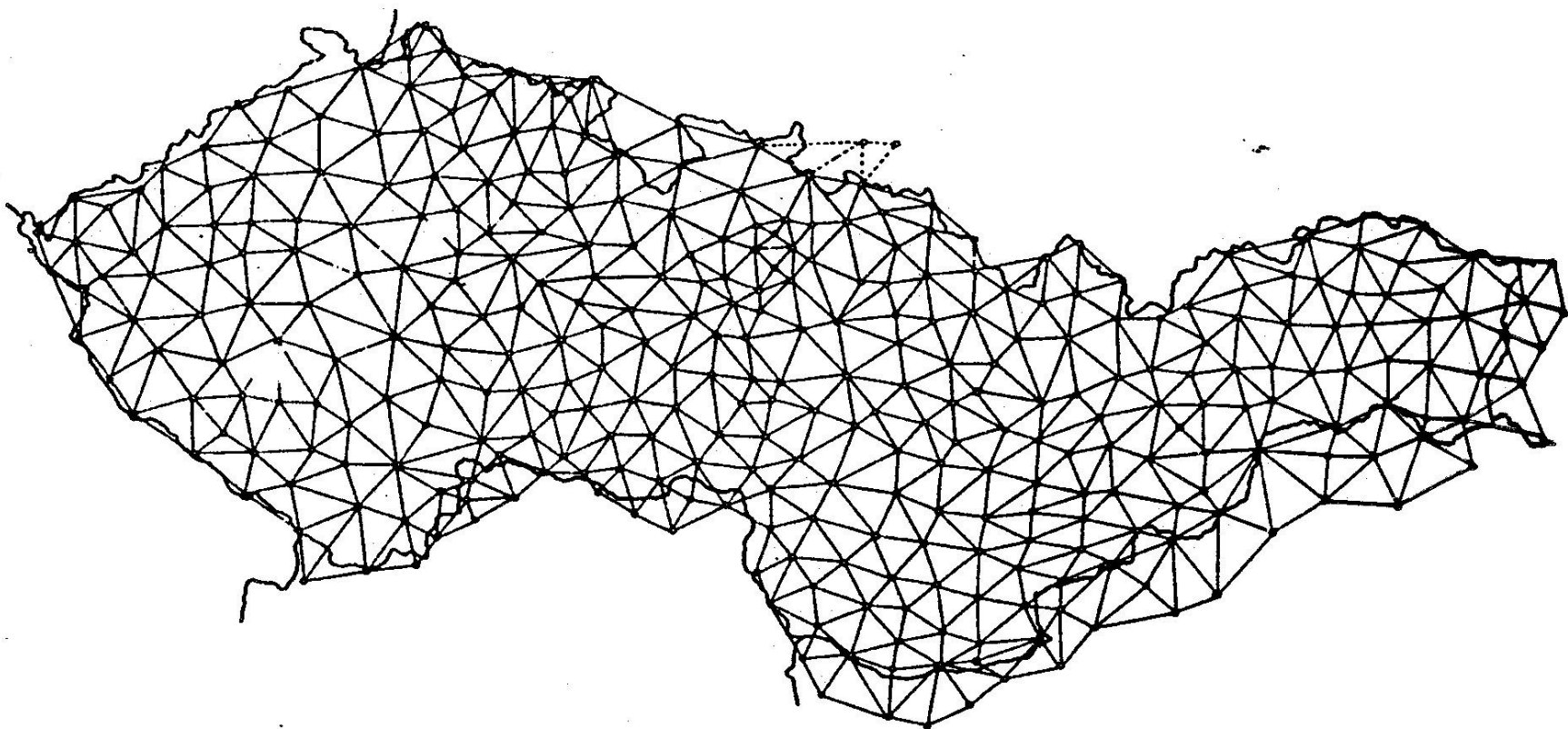
polární
kuželové
souřadnice

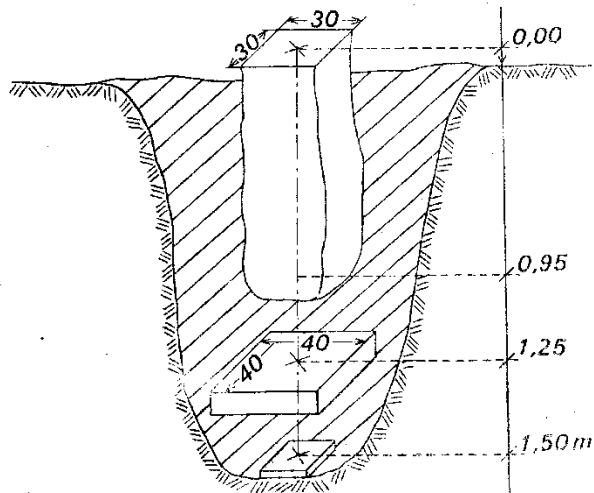
pravoúhlé
rovinné
souřadnice

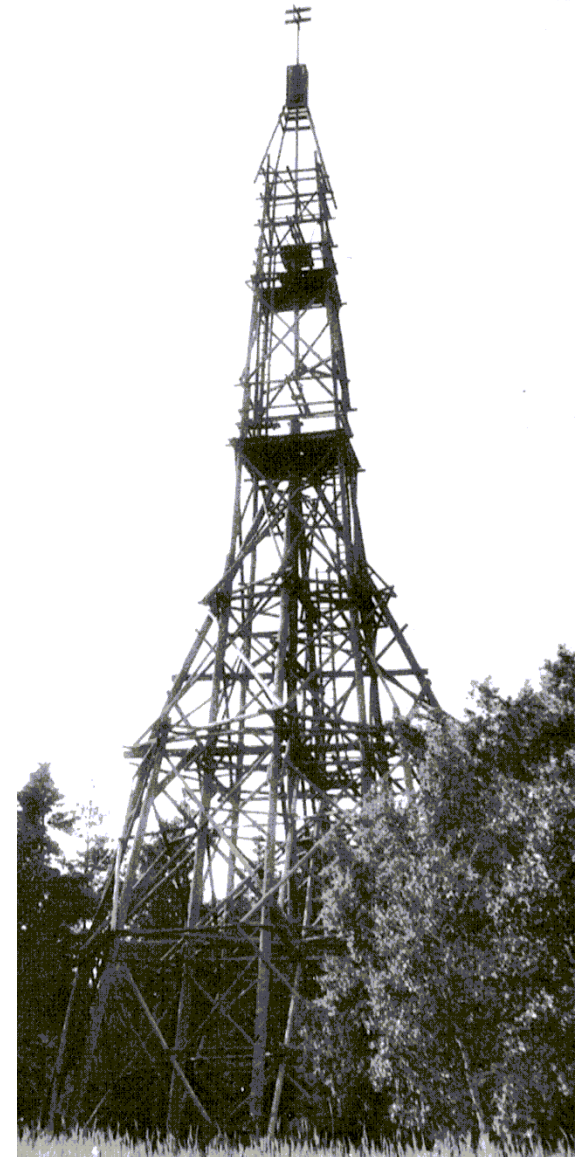
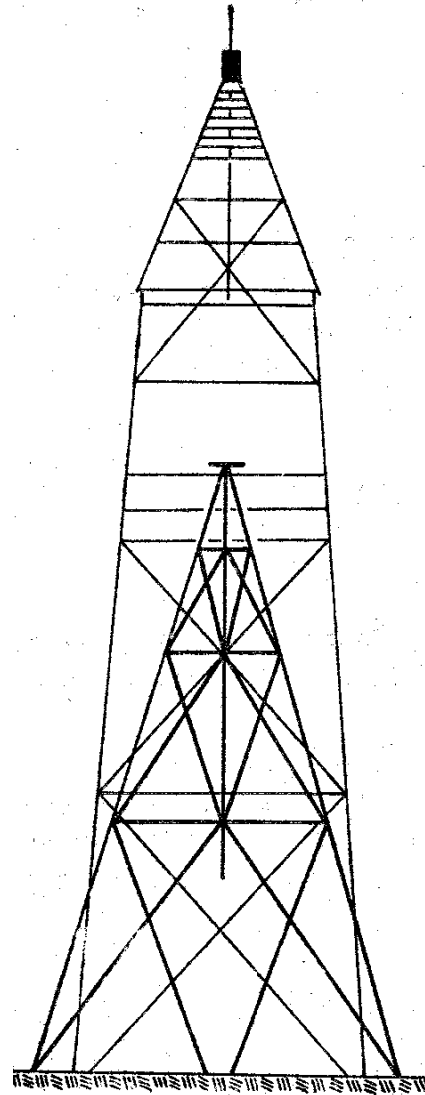
ČsJTS po roce 1928

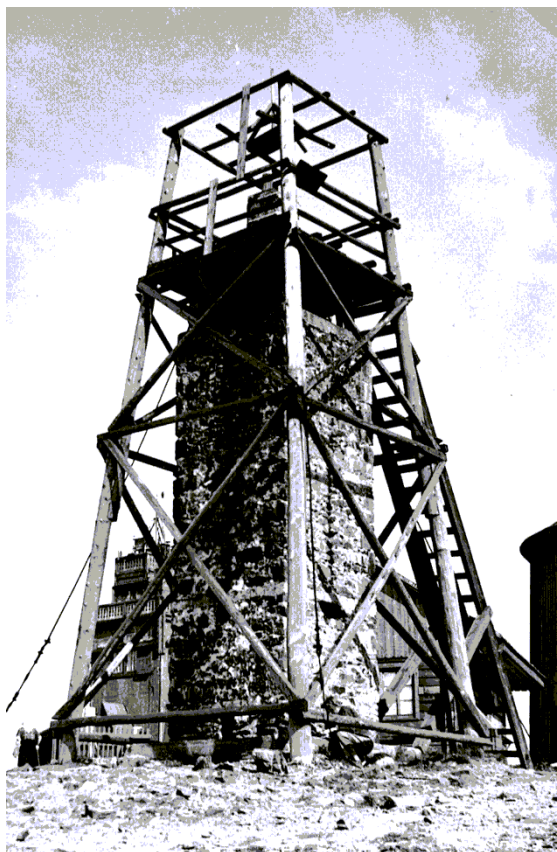

Stabilizace a signalizace bodů

Trigonometrický bod
ZB I, ZB II, OB1, OB 2

Sněžka

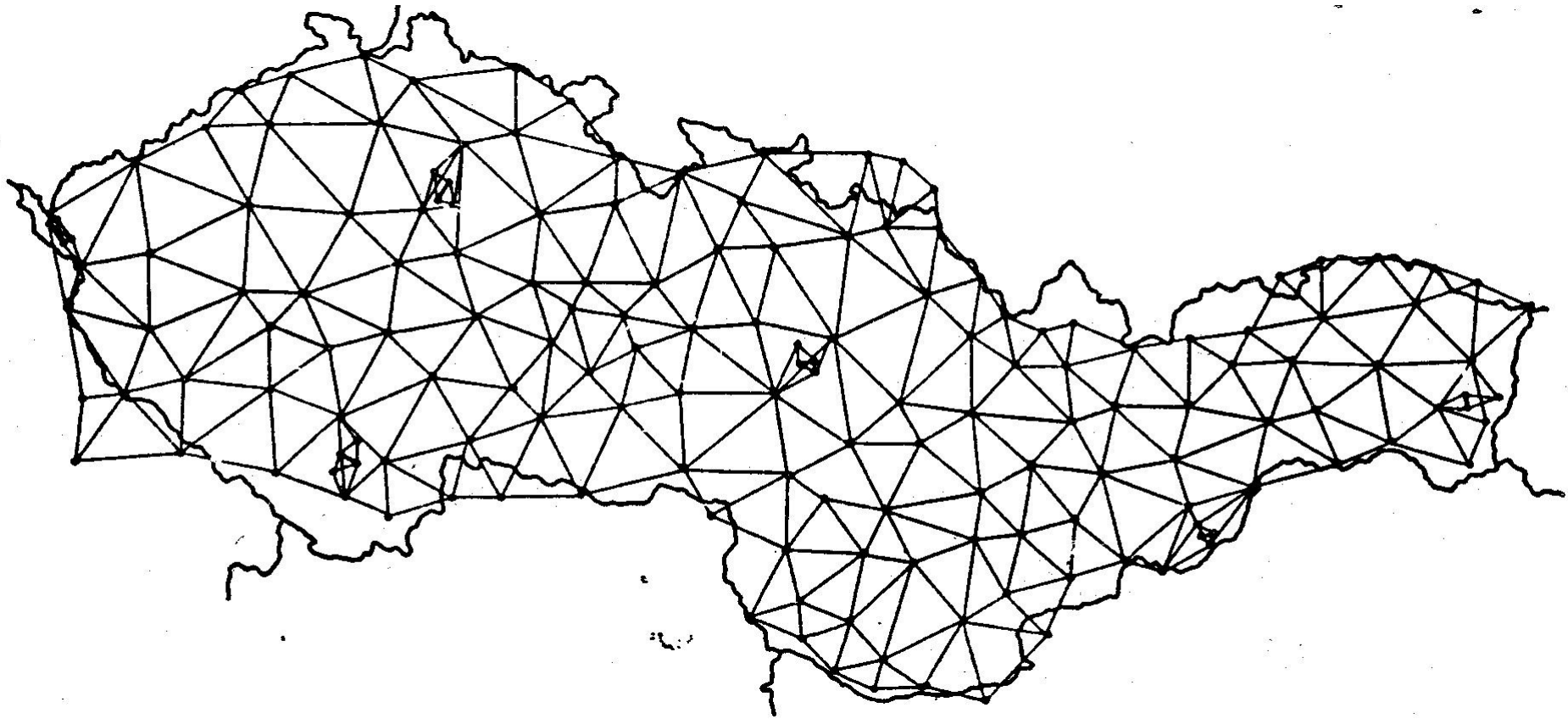

Ládví

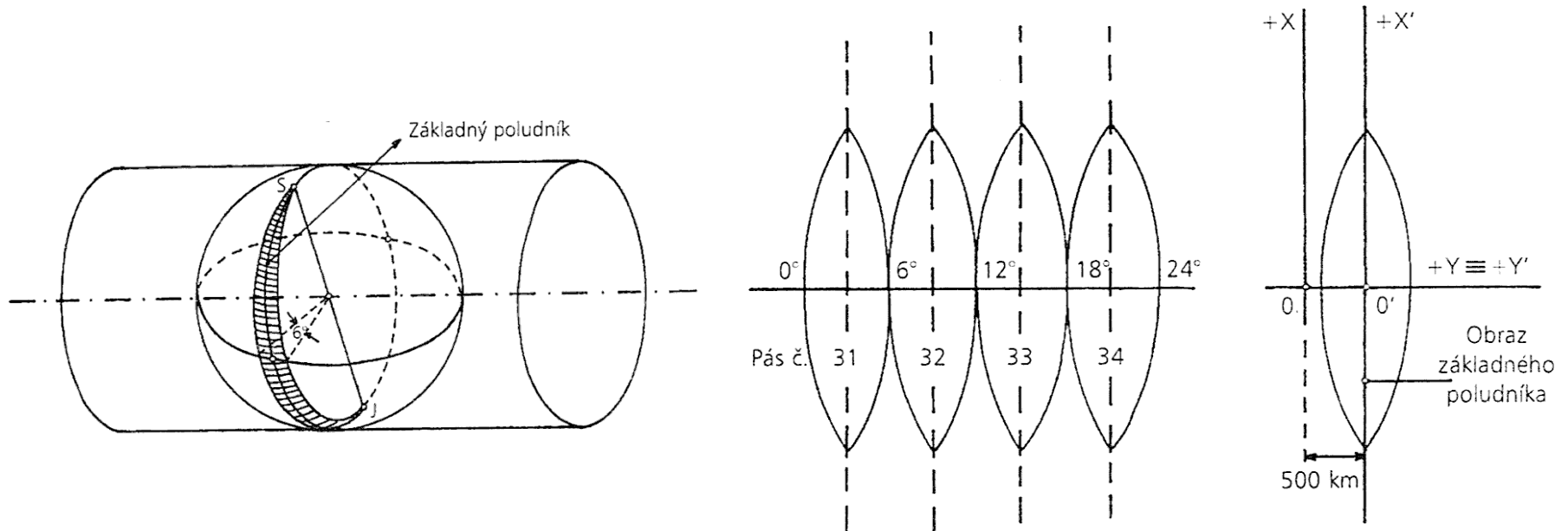
Klet'

ČsAGS

- Souřadnicový systém S-42, S 42/83

kartografické zobrazení - konformní příčné válcové zobrazení v 6° pásech
(Gauss – Krügerovo zobrazení), Krasovského elipsoid

Obdobné je kartografické zobrazení UTM pro standardy NATO

Referenční plochy

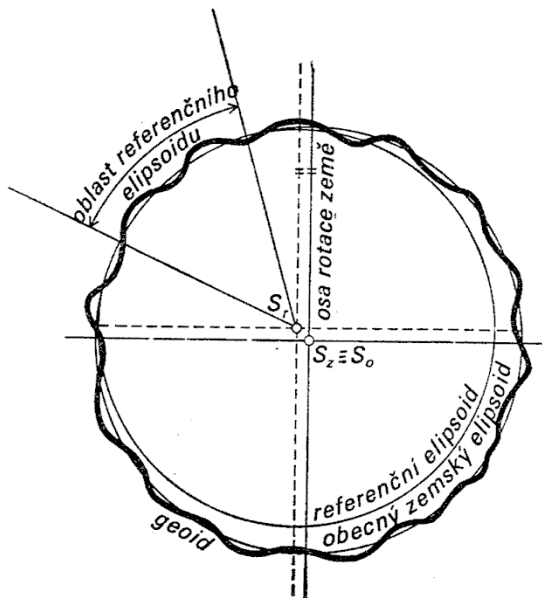
Referenční elipsoid (lokální, geocentrický)

Referenční koule

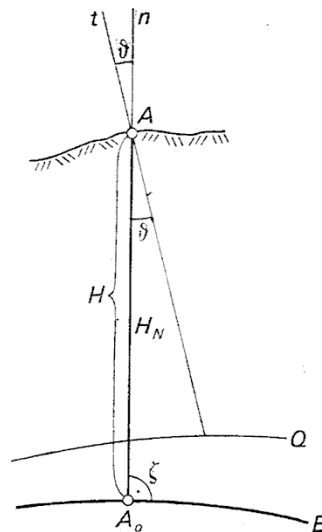
Zobrazovací rovina (rovina kartografického zobrazení – rovina, válec, kužel)

Geoid, kvazigeoid

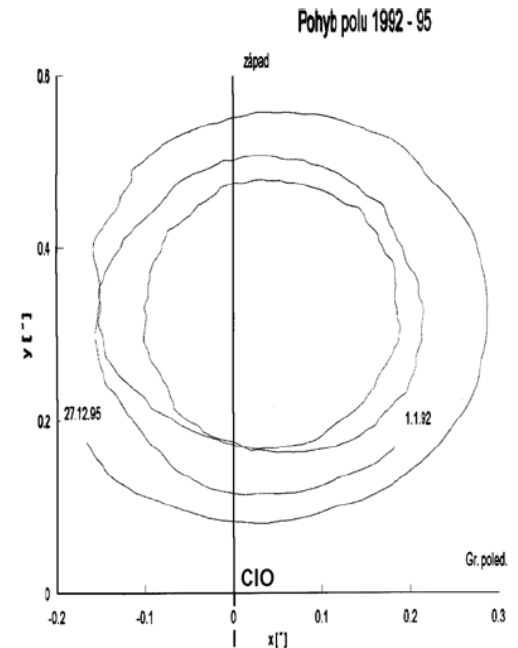
Geoid a referenční elipsoid

tížnicové odchytky

pohyb pólu

Souřadnice a souřadnicové systémy

Zeměpisné souřadnice (šířka, délka):

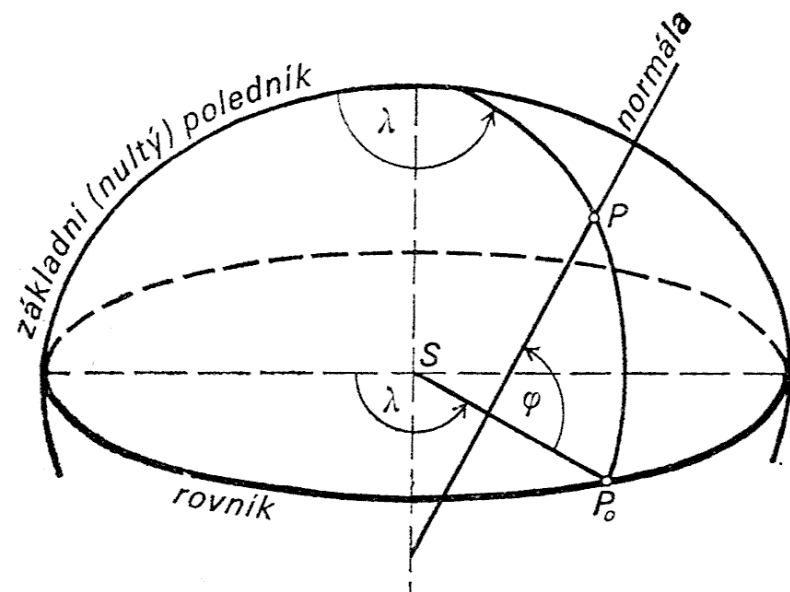
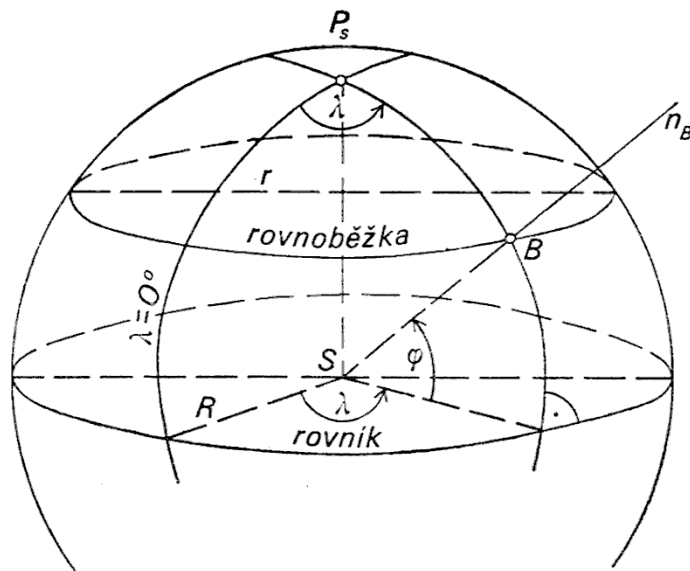
- astronomické (vázané na skutečnou tížnici a okamžitou osu rotace Země)
- **geodetické** (vázané na normálu k referenčnímu elipsoidu nebo referenční kouli)
- kartografické (využívané u různých kartografických zobrazení)

sférická zeměpisná šířka φ

sférická zeměpisná délka λ

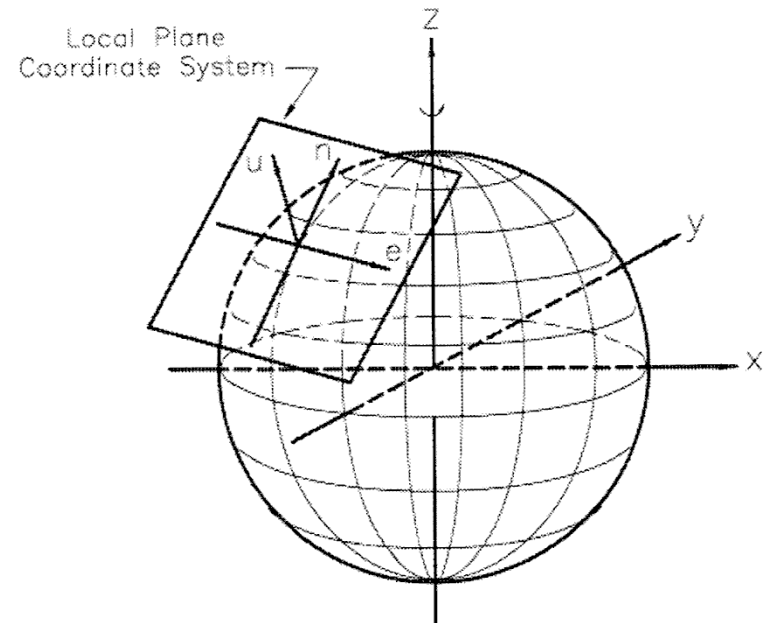
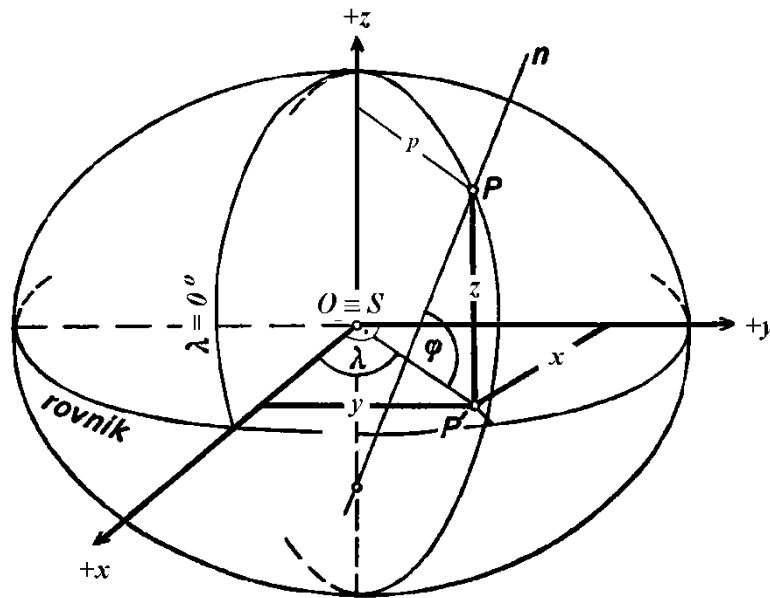
geodetická zeměpisná šířka φ (*B*)

geodetická zeměpisná délka λ (*L*)

Pravoúhlé (prostorové) souřadnice (kartézské souřadnice):

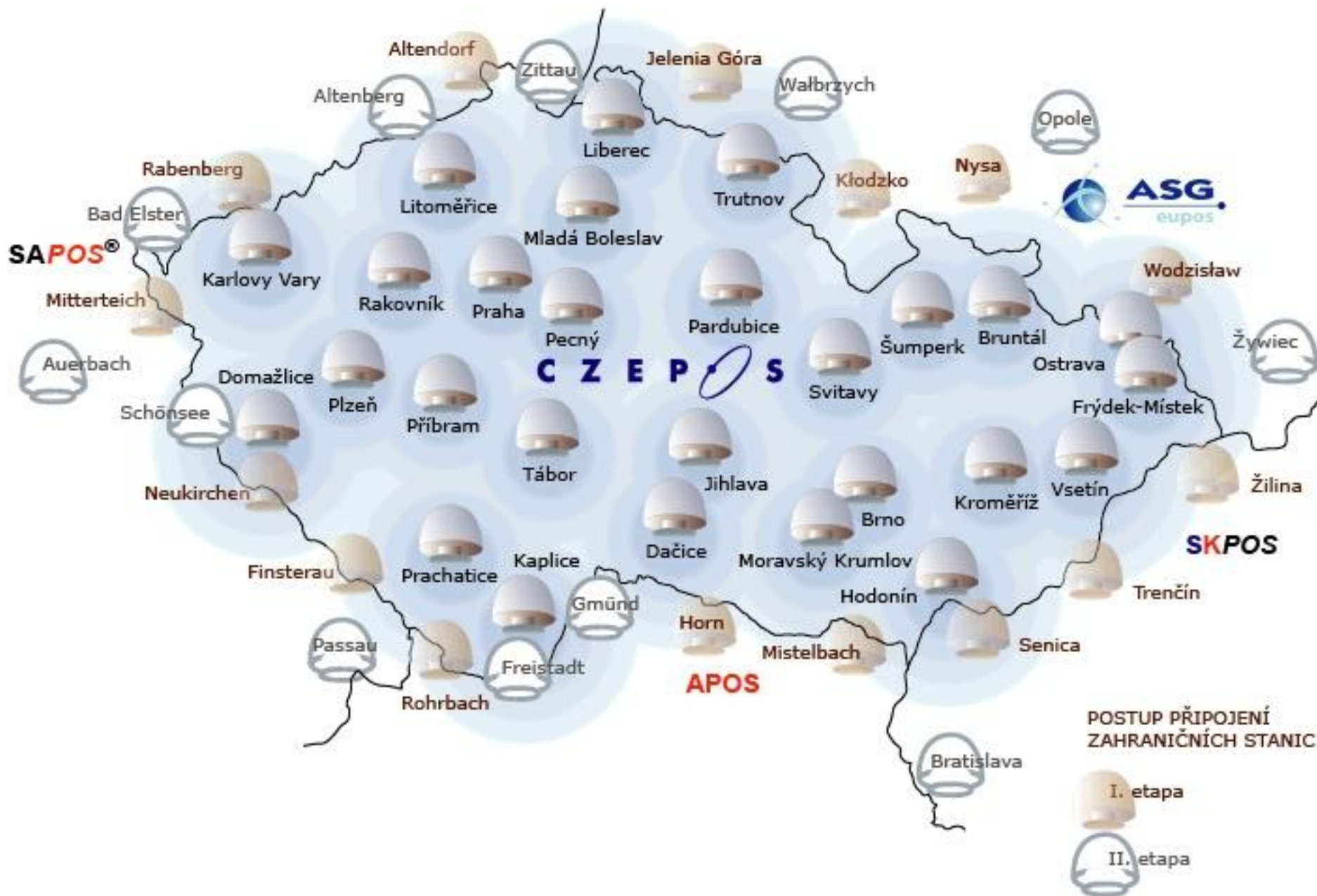
- *geocentrické* $x, y, z, (X, Y, Z)$ – pravotočivá soustava
- *topocentrické (horizontální)* n, e, u – levotočivá soustava

Použito u geocentrických souřadnicových systémů WGS-84, ETRS-89

Prostorové sítě na našem území

- Sít' NULRAD: 1991-1992
- Sít' DOPNUL 1994-1995
- Základní geodynamická sít' (ZGS) 1995-
- SÍŤ CZEPOS (Česká sít' permanentních stanic pro určování polohy) 2005-
- Vybrané body ČSTS, Vybrané zhušťovací body 1996-2006

ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD

Instalace antén Leica AT504 Choke Ring

- > anténa připevněna k pevné části budovy
- > dobrý rozhled, maximální zakrytí oblohy 5°
- > horizontace, orientace

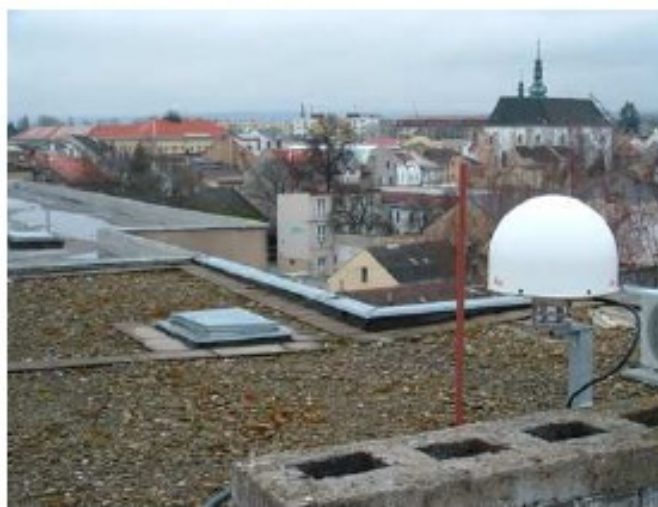
Pardubice

Dačice

Příbram

Svitavy

ZGS (GEODYN)

